

LIITE: Kuvajo 8.4.2008

Tampereen kaupunki

**LIIKUNTAPALVELUT
TOIMINTAKERTOMUS
2007**

85. toimintavuosi

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISTÄ.....	3
2. TOIMINNAN ESITTELY.....	3
3. LIIKUNTAPAIKAT.....	5
3.1. Henkilöstö.....	5
3.2. Liikuntapaikkojen käyttö.....	5
3.2.1. Uimahallit.....	5
3.2.2. Jäähallit ja Koulukadun tekojäärata.....	7
3.2.3. Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy, Tampereen stadion, Tammelan jalkapallostadion ja Teiskon ilmailu- ja moottoriurheilukeskus.....	9
3.2.4. Sisäliikuntatilat.....	10
3.2.5. Ulkoliikuntapaikat.....	12
3.2.6. Ulkoilu- ja leirintäalueet, uimarannat, Kaupin ulkoilu- ja urheilupuisto, vesiurheilualueet, laskettelurinteet, hyppyrimäet sekä ulkoilu- ja latureitit.....	12
4. LIIKUNNAN TUKI- JA OHJAUSTOIMINTA.....	15
4.1. Tukitoiminta.....	15
4.2. Ohjaustoiminta.....	15
4.2.1. Uinninopetus.....	15
4.2.2. Liikunta- ja palloilukoulut.....	17
4.2.3. Kunnossa Kaiken Ikää -toiminta.....	18
4.2.4. Ohjaustoiminta kokonaisuudessaan.....	18
4.3. Erityisliikunta.....	19

1. YLEISTÄ

Vuonna 2007 liikuntapalvelut tuotti monipuolisia liikunta- ja terveyspalveluja tamperelaisille. Liikuntapalvelut huolehti olosuhteista yleiseen liikunnan omaehtoiseen tai kansalaisjärjestöjen ohjaamaan harrastamiseen suunnittelemalla ja kunnossapitämällä liikuntapaikkoja sekä ohjaamalla niiden käyttöä tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Kansainvälisen urheilutoiminnan lisäksi liikunnan palvelutuotanto säilyi edellisvuosien tapaan korkeana. Tamperelaiset liikuntaseurat yhteistyössä liikuntapalvelujen kanssa tarjosivat paljon monipuolista ja laadukasta liikuntatarjontaa kaupunkilaisille. Sisäliikuntatilojen riittämättömyys nousi jälleen esille arvioitaessa liikuntapalvelujen saatavuutta. Koulujen ja liikuntatilojen maksimaalinen käyttöaste kertoo hyvin sen, että liikunta on hyvin suosittua lasten ja nuorten vapaa-ajan käytössä. Työikäisillä ja ikäihmisillä kunto- ja terveysliikunnan suosio vastaavasti kasvaa koko ajan. Tietoisuus liikunnan ennaltaehkäisevästä vaikutuksesta ihmisen terveyteen huomioidaan entistä laajemmin.

2. TOIMINNAN ESITTELY

Liikuntapalvelujen tehtävänä oli kaupunkilaisten liikuntatottumusten ja liikuntamyönteisten asenteiden herättäminen, aktiivisen liikuntaharrastuksen kehittäminen järjestämällä riittävät ja tarkoituksenmukaiset harrastusmahdollisuudet kaikille kuntalaisille sekä liikunnan ohjaus-, tiedotus- ja yhteistyöprojektien toteuttaminen yhteistyössä paikallisten ja alueellisten liikuntajärjestöjen kanssa. Liikuntapalvelut tuki myös taloudellisesti paikallisia liikuntaseuroja.

Liikuntapalvelut vastasi soveltavasta liikunnanohjauksesta ja uimaopetuksesta sekä huolehti leirintä- ja ulkoilualueista.

Liikuntapalvelujen tehtävänä oli osallistua suurten kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien järjestämiseen yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen ja kansallisten lajiliittojen kanssa. Tavoitteena oli luoda positiivinen mielikuva urheilullisesta, kansainvälisestä kaupungista.

Toiminnan avainalueet

Liikuntapalvelut huolehti liikunta-olosuhteista yhteistyössä vihertuotannon ja muiden tehtäväalueiden kanssa, tuotti ohjauspalvelua joko omana palveluna tai yhteistoimintana eri liikuntajärjestöjen kanssa sekä huolehti vapaan ja aktiivisen kansalaistoiminnan taloudellisesta tukemisesta.

Liikuntapalvelujen yhteistyöryhmä

Liikuntapalvelujen yhteistyöryhmä kokoontui toimintavuonna neljä kertaa. Yhteistyöryhmään kuuluivat työnantajan edustajina Pekka P. Paavola, Matti Kaario, Tarja Pussinen, Esa Auvinen ja henkilökunnan edustajina Pekka Hakanen, Ritva Niemi, ja Ismo Leppänen sekä sihteerinä Leila Lahti. Leppänen toimi myös liikuntapalvelujen luottamusmiehenä ja työntekijöiden työsuojeluvaltuutettuna. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan edustajana toimi Ismo Kallinen.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Liikuntapalvelujen toiminnallisina tavoitteina oli liikuntapaikkojen ja lähiliikuntapaikkojen kunnossapito ja perusparannukset, kansainvälinen toiminta, lasten ja nuorten ohjaustoiminnan kehittäminen, kunto- ja terveysliikunnan tehostaminen sekä seura-avustusten kohdentaminen lasten ja nuorten toimintaan.

Kansainvälisessä toiminnassa yhteistyö lajiliittojen ja paikallisten toimijoiden kanssa sujui hyvin. Lasten ja nuorten toimintaan kiinnitettiin huomiota sekä palvelujen tuottamisessa että toiminta-avustusten jakamisessa.

Kansainvälinen toiminta

Liikuntapalvelujen kansainvälinen toimintavuosi oli erittäin vilkas. Kansainvälisiä tapahtumia ja arvokilpailuja järjestettiin useilla liikuntapaikoilla.

Tamperelaiset urheiluseurat tekivät kansainvälisiä harjoittelu- ja turnausmatkoja ulkomaille, etupäässä Tampereen ystävyyskaupunkeihin tai isännöivät kansainvälisiä harjoitusleirejä ja kilpailuja Tampereella yhteensä 170 kertaa.

Tunnuslukujen toteutuminen

Liikuntapaikkojen kävijämäärät pysyivät ennakoidulla tasolla. Ohjaustoimintaan osallistui aikaisempaa suurempi määrä tamperelaisia. Uimaopetuksessa, sovelletussa ohjauksessa ja muussa ohjauksessa kävijämäärät pysyttelivät ennakoidulla tasolla.

Toimintakertomuksen tekstiosuuksissa on esitetty tunnuslukujen toteutuminen yksityiskohtaisesti.

Mestariurheilijat

Vuoden 2007 urheilijoita palkittiin 40:sta eri urheilulajista yhteensä 207. Kansainvälisesti menestyneitä ja Suomen mestaruuden saavuttaneita urheilijoita oli edustettuina 37 urheiluseurasta.

Palkittujen joukossa oli 12 maailmanmestaria, 7 Euroopan mestaria, 6 Pohjoismaiden mestaria ja 179 Suomen mestaria. Kunnan kuntalaisena palkittiin Teuvo Tasala ja vuoden liikuntapalvelijana Rauno Lehtinen.

3. LIIKUNTAPAIKAT

Liikuntapalvelut vastasi liikuntalaitosten ja -paikkojen, uimarantojen sekä ulkoilu- ja leirintäalueiden käytöstä, huolehti niiden kunnossapidosta ja kehittämisestä sekä osallistui Tampereella järjestettävien tapahtumien järjestämiseen.

3.1. Henkilöstö

Liikuntapaikkojen eri vastualueiden päälliköinä toimivat:

Käyttöpäällikkö Matti Kaario
Käyttöpäällikkö Esa Auvinen
Ulkoliikuntapäällikkö Lasse Viheriäranta
Hallipäällikkö Mikko Heinonen
Hallipäällikkö Jari Tolvanen

Heidän vastuullaan oli liikuntapaikkojen toiminnan suunnittelu, kehittäminen ja käytännön toteutus.

3.2. Liikuntapaikkojen käyttö

3.2.1. Uimahallit

Uimahallien tehtävänä oli tuottaa tamperelaisille virkistys-, kunto-, kilpailu- ja saunapalveluja. Yksittäisten kävijöiden lisäksi uimahallit palvelivat erilaisia vesivoimistelun- ja uimakouluryhmiä liikuntapalvelujen itse tuottamana palvelumuotona. Samoin koululaiset ja päiväkotiryhmät käyttivät uimahallipalveluja. Tamperelaiset uimaseurat ja muut yhdistykset käyttivät uimahallien harjoitusvuoroja, pitivät kursseja ja leirejä sekä järjestivät kilpailuita.

Uimahallien kävijämäärät olivat hienoisessa nousussa edellisvuoteen verraten. Tampereen uintikeskuksen laajennusosan käyttöönotto elokuussa ja Pyykin uimahalli sulkeminen joulukuussa vaikuttivat osaltaan kävijämääriin. Oma osansa kävijämääriin oli myös säätiloilla. Tammikuu oli uimahallien tähänastisen historian vilkkain, koska talvi ulkoliikuntamahdollisuuksineen saapui vasta tammikuun loppupuolella. Myös syksy oli säätiloiltaan uimahalleja suosiva.

Tampereen uintikeskus

Tampereen uintikeskus on suuri virkistys-, kunto- ja kilpauintiin tarkoitettu uimahalli. Halli oli paikallisten uimaseurojen pääharjoittelupaikka ja uintikilpailujen näyttämö.

Heinäkuussa valmistui Tampereen uintikeskuksen laajennusosa, jossa on kuusiratainen 25 metrin harjoitusallas sekä kooltaan 12 x 12 -metrinen hyppyallas, joka mahdollistaa myös uppopallon pelaamisen. Laajennusosaan siirtyivät myös Pyynikin uimahallilta kanoottipoolon harrastajat sekä vesivoimisteluryhmät. Kertomusvuonna aloitettiin alkuperäisen halliosan peruskorjauksen hankesuunnitelman tekeminen.

Tampereen uintikeskuksessa järjestettiin kertomusvuonna 2007 seuraavat tapahtumat:

- 6.1. Uinnin seuraottelu Tampere – Turku – Jyväskylä
- 13. - 14.1. SM-vesipalloturnaus (naiset)
- 3. - 4.2. Räpyläuinnin SM-turnaus
- 6.4. Manse Poolo -kanoottipooloturnaus
- 21. - 22.4. Erityisuinnin SM-kilpailut
- 5. - 6.5. Tampereen avoimet mestaruusuinnit
- 12.5. Seuraolympialaiset
- 16. - 17.6. Taitouinnin avoimet SM-kilpailut
- 25. - 26.8. Aqua Training Days -kansainvälinen vesiliikuntakonferenssi
- 29.9. Ollgren -uinnit
- 6.10. Uimahypyn Finn Cup-kilpailut
- 28.10. Tampereen Uimaseuran Syysuinnit
- 3. - 4.11. Norpparalli, kansallinen lasten sukellustapahtuma
- 17. - 18.11. Uinnin SM-aluekilpailut (nuoret)
- 17. - 18.11. Uppopallon nuorten PM -kilpailut
- 1.12. Räpyläuinnin Nuori Suomi -cup
- 2.12. SM-vesipalloturnaus (naiset)
- 8.12. Uppopallon SM-kierros

Pyynikin uimahalli

Pyynikin uimahalli täytti 50 vuotta 4.1. Juhlapäivänä asiakkaat pääsivät uimaan maksutta sekä tutustumaan tamperelaisten uimaseurojen sekä erikoislajiseurojen (esim. uimahyppy) toimintaan. Pyynikin uimahalli oli nykymuodossaan avoinna viimeistä vuotta ja 21.12. halli suljettiin odottamaan peruskorjausta.

Pyynikin uimahallissa järjestettiin kertomusvuonna 2007 seuraavat tapahtumat:

- 3.2. Uppopallon SM-kierros (miehet)
- 10.3. Uppopallon SM-kierros (miehet)
- 10.11. Uppopallon Divari-cup
- 8.12. Pyynikin jäähyväisuinnit (Koo-Vee ry:n sisäinen)

Hervannan uimahalli

Hervannan uimahalli on pieni esikaupunkihalli, jonka käyttäjiä olivat Hervannan ja lähikaupunginosien asukkaat. Pääasiassa käyttäjät

olivat kunto- ja virkistysuimareita. Erityisen suosittu halli oli koululaisten ja opiskelijoiden keskuudessa.

Hervannan uimahallissa järjestettiin kertomusvuonna 2007 seuraava tapahtuma:

20.1. Vapaasukelluskilpailut

Tesoman uimahalli

Tesoman uimahalli edustaa uudenlaista kunnallista hallityyppiä. Hallin kylpylämäisten palvelujen tuottamiseen on käytetty automaatiotekniikan mahdollisuuksia rutiinitehtävien hoidossa. Viihtyisyyteen on pyritty sisustuksen suunnittelulla, henkilökunnan palvelutoiminnalla ja monipuolisella ammattitaidolla sekä erikois- palveluilla, kuten pore- ja karaisualtaalla sekä hyppytornilla varustetulla altaalla.

Taulukko 1.

Kävijät uimahalleissa 2003–2007

Vuosi	Hervanta	Pyynikki	Uintikeskus	Tesoma	Yhteensä
2003	57 272	90 050	290 561	99 957	537 840
2004	63 009	94 830	287 129	115 992	560 960
2005	56 039	90 817	309 516	115 933	572 305
2006	55 421	100 134	290 447	114 817	560 819
2007	72 240	85 585	338 032	119 143	615 000

3.2.2. Jäähallit ja Koulukadun tekojäärata

Tampereen jäähallit palvelivat kansallisen ja kansainvälisen jääurheilun tarpeita tarjoamalla toimivat tilat harjoittelulle ja kilpailuille sekä mahdollisuuksien mukaan viihtyisät tilat yleisöpalveluille. Jääkauden ulkopuolella halleissa järjestettiin muiden lajien kilpailuja, suurehkoja yleisötilaisuuksia ja muita tapahtumia.

Tampereen jäähalli

Tampereen jäähalli tarjosi korkeatasoiset palvelut jääurheilutapahtumille. Pääpaino oli jääkiekkoilussa, mutta hallissa oli mahdollista järjestää myös muita merkittäviä urheilutapahtumia.

Tampereen jäähalliin asennettiin kesällä uusi videotaulu, joka paransi jäähallin palvelutarjontaa kaikkien tapahtumien osalta. Lisäksi hallissa aloitettiin mittava istuinten vaihto-operaatio.

Sarjaotteluiden ja perinteisten turnausten lisäksi jäähallissa järjestettiin konsertteja (mm. Hanoi Rocks ja Nightwish). Pysäköintialueen käytöstä oli sopimus Särkänniemen kanssa.

Hervannan jäähalli

Hervannan jäähalli oli pääosin taitoluistelijoiden, ringeten ja juniorikiekkoilijoiden käytössä. Hallissa järjestettiin normaalien juniorisarjojen lisäksi mittavaa työpaikkasarjatoimintaa sekä turnauksia.

Tesoman jäähalli

Tesoman jäähallissa pelasivat alempien kansallisten sarjatasojen jääkiekko- ja kaukalopallojoukkueet sekä juniorijoukkueet. Myös naisten kansallinen kilpailutoiminta oli keskitetty Tesomalle. Hallissa pelattiin kesäkaudella rullalätkää ja järjestettiin muun muassa Perhokalastusmessut 21.-22.4. Tesoman jäähallin majoitustiloja käytettiin urheilu- ym. ryhmämajoitukseen.

Sentteri Tampere Oy

Liikuntapalvelut oli mukana Sentteri Tampere Oy:n toiminnassa luovuttamalla jäähalliosakeyhtiön käyttöön kolmen urheilulaitoksenhoitajan työpanoksen kymmenen kuukauden ajaksi saaden korvaukseksi 500 tuntia jäävuoroja erikseen sovittuina ajankohtina.

Koulukadun tekojäärata

Eri lajien junioriurheilijat käyttivät Koulukadun tekojäärataa lähinnä harjoituksiin. Ottelutoiminta kilpatasolla on jo siirtynyt halleihin.

Taulukko 2.

Jäähallien ja Koulukadun kävijämäärät 2003–2007

Halli	2003	2004	2005	2006	2007
Tampere 1	474 664	400 287	433 277	407 116	468 124
Tampere 2	54 109	60 423	66 303	67 578	55 621
Hakametsä 3	34 678	34 678	42 879	41 553	44 083
Tesoma 1	70 648	63 834	75 039	64 146	65 171
Tesoma 2	46 067	41 701	47 002	42 760	44 477
Hervanta	108 199	99 116	117 079	105 410	127 377
Koulukatu	17 354	13 722	13 746	14 375	15 253
Yhteensä	805 719	713 761	795 325	742 938	820 106

3.2.3. Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy, Tampereen stadion, Tammelan jalkapallostadion ja Teiskon ilmailu- ja moottoriurheilukeskus

Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy

Tampereen Messu- ja Urheilukeskus toimii urheilu-, messu- ja suurten kokousten tapahtumahallina. Hallin kokonaisuuden muodostavat A-, B-, C- ja D -hallit sekä ravintola- ja seminaaritalat. A-halli on yleisurheilun kilpailu- ja harjoitushalli sekä jalkapalloilun harjoitushalli. B-halli on yleisurheilun heittolajien ja telinevoimistelun harjoitushalli. C-halli on täysimittainen jalkapalloilun harjoitushalli, joka voidaan harjoituskäytössä jakaa osiin. D-halli on salibandyn ja futsalin harjoitushalli, jossa on neljä kenttää.

Liikuntapalvelut vuokrasi hallista tiloja siten, että kaikki tilat olivat liikuntakäytössä noin 170 vuorokautta toimintavuoden aikana. Tilat olivat jalkapalloilun, yleisurheilun, telinevoimistelun, pesäpalloilun, salibandyn ja futsalin käytössä.

Kävijöitä Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa oli kertomusvuonna yhteensä 330 877.

Toimintavuoden aikana järjestettiin muun muassa useita eri palloilulajien turnauksia ja yleisurheilukilpailuja. Seuraavassa osa tapahtumista:

- 4.2. Tähtien Kisat, yleisurheilu
- 24. – 25.2. SM-halli M/N 22, 19, 17, yleisurheilu
- 3. – 4.3. TUL-cup, jalkapallo
- 10. – 11.3. Tampere Junior Indoor Games, yleisurheilu
- 1.12. Seurajoukkueiden SM-finaali, painonnosto

Tampereen stadion

Tampereen stadion on täysimittainen yleisurheilun ja jalkapalloilun kansainvälinen areena. Nurmikentällä pelattiin pääosin Veikkausliigan ja Suomen Cupin sekä naisten SM-sarjan otteluita. Tampereen stadionilla on liikunnan harrastustilat myös voimistelulle, painille, naisliikunnalle sekä kuntosaliharjoittelulle. Stadionille mahtuu noin 17 000 katsojaa.

Monipuolisten sisäliikuntatilojen takia käyttöaste kertomusvuonna oli erittäin korkea.

Stadionin merkittävimpiä tapahtumia olivat:

- 29.4. Pyynikki-juoksu
- 9. – 10.6. Partiolaisten Suurjuhla
- 14.6. Nice Run -juoksutapahtuma

20.6.	Eliittikisat, yleisurheilu
25.7.	Tampere United – S.S. Murata, jalkapallon Mestarien liigan karsintaa
31.7.	Tampere United – Levski Sofia, jalkapallon Mestarien liigan karsintaa
28. – 29.7.	Sisulisähuipentuma, yleisurheilu
13.8.	Nuorten Eliittikisat, yleisurheilu
15.8.	Tampere United – Rosenborg BK, jalkapallon Mestarien liigan karsintaa
18.8.	Toto, konsertti
22.8.	Suomi - Kazakstan, jalkapallon EM2008 -karsintaottelu
8.9.	Tampere Junior Games, yleisurheilu
15.9.	Seurajoukkueiden Eurooppa Cup, yleisurheilu
16.9.	Sisulisäottelut, yleisurheilu
20.9.	Tampere United – Bordeaux, jalkapallon Uefa-cupin 1. kierroksen ottelu

Tammelan stadion

Tammelan stadion toimi I- ja II-divisioonien sekä satunnaisesti muidenkin yläsarjojen otteluiden näyttämönä. Kenttä oli varsin suuresta ottelumäärästä huolimatta hyvässä kunnossa koko kesän.

Teiskon ilmailu- ja moottoriurheilukeskus

Alueella noudatettiin ympäristölautakunnan hyväksymiä ehtoja, jotka ovat voimassa olevan luvan ehtoja tiukemmat. Huomiota kiinnitettiin muun muassa aukioloaikoihin, öljyjen käsittelyyn, jätehuoltoon sekä alueen valvonnan lisäämiseen.

Toiminta eri radoilla oli edellisvuosien tasolla. Tampereen Ilmailuyhdistys ry:n hallinnoima lentotoiminta pysyi myös edellisvuosien tasolla.

3.2.4. Sisäliikuntatilat

Sisäliikuntatilat palvelivat urheilu- ja vapaa-ajan harrastustoimintaa järjestäviä yhteisöjä ja yksittäisiä käyttäjiä tarjoamalla korkealuokkaiset, tarkoituksenmukaiset ja kohtuuhintaiset suorituspaikat.

Hervannan vapaa-aikakeskus

Hervannan vapaa-aikakeskus on monipuolinen vapaa-ajan harrastusten paikka. Keskuksen palveluihin kuuluivat palloilu ja muu sisäliikunta, biljardi, pöytätennis, nyrkkeily, baletti, matonkudonta, savityöt, valokuvaus sekä kokous-, koulutus-, luento- ja kuntosalitilat.

Pääkäyttäjryhminä toimivat tamperelaiset urheiluseurat ja erilaiset yhdistykset sekä yksittäiset kuntalaiset. Vapaa-aikakeskus toimi eri järjestöjen harjoittelu- ja kilpailupaikkana.

Kaukajärven vapaa-aikatalo

Kaukajärven vapaa-aikatalossa on suuri palloilusali, kuntosali sekä kokoustiloja.

Pääkäyttäjinä toimivat tamperelaiset palloiluseurat, yhdistykset sekä yksittäiset kuntalaiset. Kaukajärven vapaa-aikatalo toimi eri järjestöjen harjoittelu- ja kilpailupaikkana.

Pyynikin palloiluhalli

Pyynikin palloiluhalli toimi eri sisäpalloilulajien sekä muiden liikuntatapahtumien harjoittelu- ja kilpailupaikkana. Tiloissa toimi myös kuntosali.

MetroAuto Areena

Liikuntapalvelut osti MetroAuto Areenalta otteluvuoroja, jotka olivat miesten salibandyn ja lentopallon ylemmän tason joukkueiden käytössä.

Nääshalli

Nääshalli on monipuolinen voimailun liikuntakeskus, jossa on salit nyrkkeilyn, painonnoston, erilaisten budolajien, pöytätenniksen ja miekkailun harrastamiseen sekä luentosali.

Hervannan ammattioppilaitos

Hervannan ammattioppilaitoksessa on suuri palloilusali ja kuntosali, joita käytettiin eri urheilulajien harjoittelu- ja kilpailutoimintaan.

Ajokki

Ajokin liikuntatiloihin keskitettiin salibandyn harrastetoiminta.

Taulukko 3.

Sisäliikuntatilojen kävijämäärät 2003 – 2007

Paikka	2003	2004	2005	2006	2007
Hervannan vapaa-aikakeskus	81 535	83 389	72 334	63 119	64 604
Kaukajärven vapaa-aikatalo	44 783	79 383	68 949	50 262	85 049
Pyynikin palloiluhalli	27 048	52 255	49 381	47 384	38 619
Nääshalli	93 590	102 046	103 021	89 483	81 597
Hervannan ammattioppilaitos	22 460	14 863	12 104	14 849	14 000
Ajokki	35 450	36 151	33 456	25 000	26 046
Yhteensä	304 866	368 087	339 245	290 097	309 915

*koulukäyttö kirjattu

3.2.5. Ulkoliikuntapaikat

Kertomusvuonna varsinaisten ulkoliikuntapaikkojen lukumäärä pysyi ennallaan. Huomiota kiinnitettiin lähiliikuntapaikkojen kuntoon, niiden suunnitteluun ja rakentamiseen.

Tammelan koulun pihan uudistaminen lähiliikuntapaikaksi oli päänavaus uudelle toimintamallille. Tässä projektissa eri hallintokuntien hyvällä yhteistyöllä saatiin kohtuullisin kustannuksin Tammelan koulun pihasta erittäin toimiva lähiliikuntapaikka sekä koulun tarpeisiin että kuntalaisten ilta- ja viikonloppukäyttöön.

Toinen merkittävä parannus ulkoliikuntaolosuhteisiin oli Kaupin urheilupuiston viimeisen hiekkakentän päällystäminen uudenaikaisella tekonurmella. Nyt alue on erinomainen palloilukeskus, joka vastaa nykyajan vaatimuksia.

3.2.6. Ulkoilu- ja leirintäalueet, uimarannat, Kaupin ulkoilu- ja urheilupuisto, vesiurheilualueet, laskettelurinteet, hyppymäet sekä ulkoilu- ja latureitit

Liikuntapalvelujen hallinnassa oli toimintavuonna seuraavat alueet:

Ala-Pirttijärvi, Teisko
Ihala, Uusikaupunki
Kintulampi, Teisko
Kortejärvi, Teisko
Kristilla, Vehmainen
Lamminpään ulkoilumaja
Niihama, Takahuhti

Peltomäki, Ylöjärvi
Pulesjärvi, Teisko
Rantakaira, Perä-Posio
Suolijärven ulkoilumaja, Hervanta
Suomensaari, Lentävänniemi

Leirintä- ja ulkoilualueiden palveluvalmiuksia parannettiin rakentamalla Ihalan leirintäalueelle kaksi uutta majoitusmökkiä, kunnostamalla Kortejärven tilan piha-alue ja asentamalla rantaan laituri, peruskorjaamalla Pulesjärven leirialueen venerantaa ja laituria sekä rakentamalla lentopallokenttä Lamminpään urheilumajan läheisyyteen.

Taulukko 4.

Ulkoilu- ja leirintäalueiden kävijämäärät 2003 – 2007

	2003	2004	2005	2006	2007
Kintulampi	5 920	6 940	6 140	6 420	6 350
Niihama	121 200	110 400	122 000	135 000	112 000
Rantakaira	475	492	472	460	495
Suolijärvi	100 350	93 300	101 000	110 000	98 000
Ihala	15 027	13 346	14 580	14 600	15 150
Kristilla	6 010	4 845	5 610	5 820	5 760
Peltomäki	16 585	12 488	10 850	11 960	11 440
Pulesjärvi	26 375	10 300	10 900	12 100	10 300
Suomensaari	51 120	48 300	63 400	68 500	65 000
Yhteensä	343 062	300 411	334 952	364 860	324 495

Uimarannat

Kertomusvuonna liikuntapalvelujen hallinnassa oli 47 uimarantaa, joista 34 kantakaupungin alueella, 8 Teisko-Aitolahden alueella ja 5 eri leirintäalueilla.

Liikuntapalveluilla oli uimarantojen valvonnasta hoitosopimukset seuraavasti:

Peltolammin uimala, Koo-Vee ry
Kaukajärven uimala, Tampereen Uimaseura ry
Rauhaniemen uimala, Tampereen Työväen Uimarit ry.

Talviuintitoimintaa harrastettiin yhdeksässä eri paikassa.

Neljästä talviuintisaunasta oli hoitosopimus seurojen kanssa seuraavasti:

Kaupinojan sauna, Tampereen Talviuimarit ry
Kaukajärven sauna, Tampereen Uimaseura ry
Rauhaniemen sauna, Tampereen Työvään Uimarit ry
Suomensaaren sauna, Lielahden Kipinä ry

Avantouintipaikkoja ilman saunomismahdollisuutta olivat Mältinranta, Riihiniemi, Suolijärvi, Tohloppi ja Peltolampi.

Kertomusvuonna suunniteltiin Mältinrantaan uusi pukutila, peruskorjattiin Maisansalon ja Terälahden uimarannat, korjattiin tulipalossa vaurioitunut Peltolammin uimarannan talviuintipukutila ja suunniteltiin Rauhaniemen talviuintisaunalle uudet lämmitettävät uimaportaat.

Kaupin ulkoilu- ja urheilupuisto

Kaupin urheilupuiston alueella oli eri urheilulajien suorituspaikkoja seuraavasti: jalkapallokenttiä, pesäpallokenttiä, tenniskenttiä, jousi-ammuntapaikka, vinttikoirarata, palveluskoirakenttä, keilahalli, golfkenttä, ratsastuskeskus, tenniskeskus, vesihiihtokeskus sekä ulkoilu- ja latureittejä.

Ulkoilu- ja latureitit

Merkittyjä ja liikuntapalvelujen kunnossapitämiä ulkoilu- ja latureittejä oli eri kaupunginosissa seuraavasti: Hervanta, Leinola, Kalkku, Peltolampi, Kaukajärvi, Pyynikki, Kauppi, Teisko ja Lamminpää.

Kaiken kaikkiaan valaistua ulkoilu- ja latureittia oli 80 km. Lisäksi talvella tehtiin latuja eri puolille kaupunkia, puistoihin, koulujen pihoihin ja järvien jäille noin 200 km.

Kertomusvuonna uusittiin Kaupin alueella Kuntokolmosen opasteet ja viitat, osallistuttiin Terälahden reitin valaistustöihin sekä Ylöjärven puoleisen Hopeatien alikulun kustannuksiin.

Laskettelurinteet

Liikuntapalvelujen hallinnassa olevat kaksi laskettelurinnettä Hervanta ja Mustavuori olivat vuokrattuina Tampereen Rinteet Oy:lle.

Hyppyrimäet

Neljän hyppyrimäen hoidosta vastasi kertomusvuonna Tampereen Pyrintö ry. Hyppyrimäkien tulipalossa vaurioitunut tuomaritorni korjattiin.

4. LIIKUNNAN TUKI- JA OHJAUSTOIMINTA

Liikuntapalvelut tuotti kuntalaisille liikunnan ohjaus-, neuvonta- ja tiedotuspalveluja sekä tuki taloudellisesti liikuntajärjestöjen toimintaa. Ohjauspalvelut tuotettiin joko omana tuotantona tai ostopalveluna.

Avustuksia myönnettiin järjestöjen toimintaan, projekteihin sekä liikuntapaikkojen hoitamiseen.

Toiminnan painopistealueina kertomusvuonna olivat kuntalaisille tarjotut uimakoulut ja erityisryhmien ohjaustoiminta. Lisäksi järjestettiin liikuntatapahtumia, annettiin tukea järjestöjen koulutus- ja ohjaustoimintaan sekä tehtiin kuntotestausta resurssien puitteissa.

4.1. Tukitoiminta

Liikuntapalvelut myönsi projektitukea urheiluseurojen nuorten ja aikuisten kansainvälisen kilpailutoiminnan ja ystävyyskaupunkitoiminnan matka-, majoitus- ja ylläpitokustannuksiin, poikkeaviin harjoittelu- ja kilpailuolosuhteisiin, tamperelaisen huippu-urheilutoiminnan tukemiseen ja muuhun merkittävään liikuntatoimintaan yhteensä 400 000 euroa.

4.2. Ohjaustoiminta

4.2.1. Uinninopetus

Uimaopetusta järjestettiin uimahalleissa ja uimarannoilla.

Iltauimakoulut

Liikuntapalvelujen iltauimakouluja järjestettiin 147 ja niissä osallistujia oli yhteensä 10 710. Iltauimakouluihin sisältyi kymmenen noin puolen tunnin mittaista opetuskertaa.

Oppilaat	2003	2004	2005	2006	2007
Yhteensä	10 250	10 370	10 559	10 640	10 710

Kesäuimakoulut

Kesäuimakouluja järjestettiin 4.6. – 3.8.2007 Tampereen uintikeskuksessa, Hervannan uimahallissa ja Tesoman uimahallissa, sekä Tohlopin, Kaukajärven, Tesoman, Suolijärven, Pyyntin, Elianderin, Niemen, Suomensaaren, Niihaman, Olkahisten, Kämenniemen, Velaatan ja Viitapohjan uimarannoilla. Kursseja järjestettiin yhteensä 100 ja niissä oli oppilaita yhteensä 1 350 ja käyntikertoja 8 650.

Koululaisten uinninopetus

Ala-asteiden koululaisille järjestettiin uinninopetusta Hervannan, Pyynikin ja Tesoman uimahalleissa sekä Tampereen uintikeskuksessa. Koululaisten uinninopetuksen tavoitteena oli totuttaa lapset veteen ja antaa uinnin alkeisopetus. Samalla uinninopetuksen tavoitteena oli olla kiinteä osa koulun liikunnanopetusta. Lisäksi opetuksessa pyrittiin korostamaan vesielementtiin liittyviä vaaroja sekä antamaan perusvalmiudet hengenpelastuksessa.

Koululaisten uinninopetuksen opetus- ja käyntikerrat vuonna 2007 uimahalleittain:

Paikka	Opetuskerrat	Käyntikerrat
Pyynikki	644	12 000
Uintikeskus	588	11 420
Hervanta	312	8 890
Tesoma	432	6 325
Murikka	65	1 100

Koululaisten uinninopetuksen opetuskerrat ja osallistujat vuosina 2003 - 2007:

	2003	2004	2005	2006	2007
Ohjauskerrat	1 894	1 910	1 836	2 041	2 041
Osallistujat	33 975	34 150	33 283	39 414	39 735

Vauva- ja naperointi

Puolivuotiaille ja sitä vanhemmille lapsille tarkoitettua vauvauinnin ohjausta järjestettiin Tampereen uintikeskuksessa lauantaisin klo 7.30 – 10.00 ja sunnuntaisin klo 7.30 – 9.30 ja Tesoman uimahallissa lauantaisin klo 8.00 – 10.00 sekä Hervannan uimahallissa lauantaisin klo 10.00 – 11.30.

Ohjattua naperointia järjestettiin Tampereen uintikeskuksessa sunnuntaisin klo 9.30 – 10.00 sekä Hervannan uimahallissa lauantaisin klo 11.30 – 12.00.

Paikka	Opetuskerrat	Käyntikerrat
Uintikeskus	377	4 735
Hervanta	120	1 710
Tesoma	160	1 510

Uimarantojen valvonta

Liikuntatoimella oli valvonnassaan 4.6. – 10.8.2007 päivittäin klo 10.00 – 16.00 seuraavat uimarannat: Eliander, Hervantajärvi, Kämmenniemi, Pyynikki, Riihiniemi, Suolijärvi, Suomensaari, Tahmela ja Tohloppi.

4.2.2. Liikunta- ja palloilukoulut

Liikunnan ohjaustoimintaa järjestettiin joko omana toimintana tai seurojen ohjauspalveluna. Tavoitteena oli liikuntamyönteisten asenteiden vahvistaminen, urheilunostuksen herättäminen sekä liikunnallisten perusteiden opettaminen lapsille ja nuorille. Vuonna 2007 liikuntapalveluilla ei ollut kesäohjaajia, joten lähes kaikki toiminta hoidettiin ostopalveluna.

Ostopalveluohjaus

Seurojen kanssa tehdyillä ostopalvelusopimuksilla hankittiin ohjausta seuraavissa lajeissa: beachvolley, golf, hiihto, jalkapallo, koripallo, luistelu, melonta, pesäpallo, purjehdus, salibandy, shakki, soutu, suunnistus, tempukkoulut, tennis, vesipeuhula, yleisurheilu, soutu-spinning, ikäihmisten tasapaino/voimaharjoittelu ja matalan kynnyksen ryhmä sekä erityislapsille dysfasialasten liikuntakerho, kuulovammaisten liikuntakerho, judo, laskettelu, melonta, ratsastus ja uinti.

Ohjaustoimintaa järjestivät yhteistyössä liikuntapalvelujen kanssa seuraavat urheiluseurat: Suomen Palloliiton Tampereen piiri ry, Tampereen Yritys ry, Tampereen Voimailijat ry, KOO-VEE ry, Teiskon Urheilijat ry, Tampereen Vihuri ry, Tampereen Pyrintö ry, Tammer-Golf ry, Mansen Pesäpallo ry, Pirkka-Melojat ry, Tampereen Urheilijat -38 ry, Tampereen Purjehdusseura ry, Tampereen Judoseura ry, Tampereen Työväen Uimarit ry, Takon Soutajat ry, Anne Sällylän liikuntakoulu, Kuntosali K10, Sappeen Ohjelmalvelut Oy, Tampereen Minijellonat ry ja Tampereen Naisvoimistelijat ry.

Palveluja ostettiin yhteensä 83 634 eurolla.

Hiihtokoulut ja ohjattu sauvakävely

Liikuntapalvelut järjesti toimintavuonna myös hiihtokouluja eri puolilla kaupunkia. Hiihtokouluissa oli mukana yhteensä 520 oppilasta. Sauvakävelyohjaukseen osallistui yhteensä 3 840 henkilöä.

Muu ohjaus

Aikaisempien vuosien tapaan hoidettiin kaupungin työntekijöiden kuntotestausta. Tavoitteena oli antaa jokaiselle testattavalle henkilökohtainen kuntoarvio, jonka pohjalta annettiin sekä liikunnallisia että muita ohjeita kunnon ylläpitämiseksi ja aktiivisen liikuntaharrastuksen aloittamiseksi ja jatkamiseksi. Liikuntapalvelut teki seuraavia testauksia ja ohjauksia: kävelytesti, lihaskuntotesti, sauvakävely, lumikenkävaellus, hiihdonohjaus, suksien voitelukoulutus sekä kuntosaliohjaus. Toiminnassa oli mukana yhteensä 1 110 osallistujaa.

4.2.3. Kunnossa Kaiken Ikää -toiminta

Tampereen kaupungin liikuntapalvelut jatkoi yhdessä sosiaali- ja terveystoimen sekä Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n kanssa valtakunnallista terveysliikunnan Kunnossa Kaiken Ikää -toimintaa. Ikäihmisille tarkoitettu 60+ KKI -projekti laajeni entisestään ja vakiinnutti paikkansa tamperelaisessa ikäihmisten liikuntaelämässä. Työikäisille tarkoitettua liikuntatoimintaa jatkettiin yhteistyössä seurojen kanssa.

Toiminnan tavoitteena oli saada liikunnan pariin mahdollisimman monta tamperelaista, etenkin sellaisia, joilla oli ennestään vähän liikuntatottumuksia.

Organisointi tapahtui liikuntapalvelujen, sosiaali- ja terveystoimen, Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n ja suurimpien työterveysasemien yhteistyönä. Varsinaisen liikuntatoiminnan hoitivat paikalliset urheiluseurat ja järjestöt yhdessä liikuntapalvelujen kanssa.

KKI -toimintaan arvioidaan osallistuneen noin 174 000 kuntoilijaa.

KKI -toiminnassa aloitettua systemaattista ohjaajien ja vertaisohjaajien koulutusta jatkettiin. Vertaisohjaajat työskentelivät vapaaehtoisesti seuratyössä. Koulutuksesta vastasi KKI-koulutusryhmä, joka muodostui liikuntapalvelujen ja muiden toimialojen ohjaajista.

4.2.4. Ohjaustoiminta kokonaisuudessaan

Lasten ja nuorten sekä aikuisten terveysliikunnan ohjaustoiminnassa vuonna 2007 oli mukana yhteensä 340 000 osallistujaa.

Liikuntapalvelujen painopistealueet

Ohjaustoiminnassa lasten ja nuorten ohjaustoiminta korostui entisestään. Liikuntaseurat vastasivat suurelta osin Tampereella järjestetystä lasten ja nuorten liikuntatoiminnasta, koska liikuntapalvelujen ohjaustoiminta keskittyi soveltavan liikuntatoiminnan tuottamiseen resurssien puitteissa. Erikseen seuroilta ostettiin lasten liikunnan ja urheilun kesäohjaustoiminta.

Aikuisten terveys- ja kuntoliikuntaa laajennettiin yhteistyössä Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n kanssa. Liikuntapalvelut, sosiaali- ja terveystoimi sekä Hämeen Liikunta ja Urheilu ry organisoivat yhdessä terveysliikuntaverkoston, jossa paikalliset urheiluseurat järjestivät aikuisille terveys- ja kuntoliikuntaa. Painopistealueena olivat uudet aloittelevat aikuis- ja ikääntyneet liikkujat tai hyvin vähän ennestään liikkuneet.

4.3. Erityisliikunta

Erityisryhmien liikunnan toiminta-ajatuksena oli tarjota liikunta-palveluja niille, jotka ikänsä, vammansa tai muun syyn takia jäävät muun liikuntatarjonnan ulkopuolelle.

Kevät- ja syyskaudella ohjausta oli yhteensä 32 viikkoa ja kesä-kaudella suppealla ohjelmalla 9 viikkoa. Tesoman ja Hervannan uimahallien vesivoimisteluryhmät ovat mukana tilastoissa, vaikka ohjauksen käytännössä hoitivat hallien liikunnanohjaajat. Tampereen uintikeskuksessa ohjasivat sekä erityisliikunnan ohjaajat että hallin liikunnanohjaajat. Kevätkaudella Tesoman ohjauksiin osallistui säännöllisesti 145 eläkeläistä ja 120 työkäistä ja syyskaudella 180 eläkeläistä ja 75 työkäistä. Vastaavasti Hervannan uimahallin ohjauksiin osallistui kevätkaudella säännöllisesti 85 eläkeläistä ja 42 työkäistä ja syyskaudella 80 eläkeläistä ja 40 työkäistä.

Liikunnanohjausta järjestettiin eläkeläisille, sotaveteraaneille, työkäisille, aivohalvaus-, afasia- ja hemiplegia-potilaille, ADHD-, CP- ja MBD-vammaisille, dysfasia-lapsille, motorisesti kömpelöille monivammaisille lapsille, kehitysvammaisille, kuuroille ja kuurosokeille, ms-potilaille, näkövammaisille, Parkinson-sairaille, reumaatikoille, tukielinsairaille, sydänpotilaille ja ohitusleikatuille sekä yhteisesti erilaisille vammaisryhmille. Ratsastusta järjestettiin vaikeavammaisille lapsille.

Toimintavuoden aikana erityisryhmille järjestetyissä viikoittaisissa terveyslääkintätilaisuuksissa oli käyntikertoja yhteensä 110 000.

Taulukko 5.

Erityisryhmien liikunnanohjauksen käyntikerrat vuosina 2003 – 2007

	2003	2004	2005	2006	2007
Käyntikerrat	92 012	93 113	85 000	85 000	110 000

Ostopalvelusopimuksin järjestetty toiminta

Järjestöjen ohjaajien koulutuspäivä

Liikuntapalvelut järjesti vammais-, kansanterveys- ja eläkeläisjärjestöjen vapaaehtoisille ohjaajille liikunnan koulutuspäivän yhteistyössä Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n kanssa Tampereen stadionin tiloissa. Mukana oli 13 järjestöä ja 28 osallistujaa Tampereelta.

Vammaislaskettelukurssit

Vammaisille lapsille järjestettiin Hervannan hiihtokeskuksessa yhteistyössä Sappeen Hiihtokoulun kanssa laskettelukurssit. Kurseille osallistui 23 lasta. Vanhemmille järjestettiin erillinen vammaisen lapsen avustamiseen opettava kurssi.

Erityisuinti, -ratsastus ja -judo

Syyskaudella lasten erityisuinnin, -ratsastuksen ja -judon jatkoryhmät järjestettiin ostopalvelusopimuksin. Tilastointi on mukana taulukoissa.

Toiminta-avustuksen perusteluissa edellytetty kilpailutoiminta

Boccia-kilpailut

Vammaisten boccia-kilpailut järjestettiin 3.5.2007 Kaukajärven vapaa-aikatalossa. Osanottajia oli 58.

Taulukko 6.

Liikuntapalvelujen henkilöstö 2003–2007

Nimike	2003	2004	2005	2006	2007
virat	20	1	1	1	2
toimet	122	222	217	214	218
tuntipalkkaiset	76	74	56	56	58
Yhteensä	218	297	274	271	278

Taulukko 7.

Liikuntapalvelujen talousarvion toteutuminen vuonna 2007

	Määräraha (1000 e)	Toteutuma (1000 e)
Menot	- 22 223	- 22 714
Tulot	21 941	22 055
Netto	- 282	- 659

Taulukko 8.

Liikuntapalvelujen suoritteet ja kustannukset/kävijä liikuntapaikoittain 2003–2007

Suoritteet	2003 €	2004 €	2005 €	2006 €	2007 €
Uimahallipalvelut	537 840	575 101	572 305	571 613	615 000 *
€/kävijä	3,34	3,96	4,15	3,85	4,17 *
Jäähallipalvelut	796 719	711 294	795 325	742 938	810 000
€/kävijä	2,90	4,25	3,93	4,35	5,05
Sisäliikuntapalvelut	812 034	1 203 395	1 212 881	800 000	900 000
€/kävijä	3,30	4,51	4,14	4,46	6,84
Yleiset liikuntapalvelut (Sovel. ohjaus)	89 417	81 417	85 000	85 000	110 000
€/kävijä	1,96	2,22	2,24	1,45	8,52
Uinninohjaus	68 595	68 595	72 000	68 000	*
€/kävijä	1,93	2,64	2,64	1,18	*
Leirintäalueet	142 000	300 411	334 952	364 860	**
€/kävijä	2,94	1,55	1,41	1,39	**
Ulkoliikuntapalvelut					900 000 **
€/kävijä					7,31 **

* Uinninohjaus sisältyy Uimahallipalveluihin

** Leirintäalueet sisältyvät Ulkoliikuntapalveluihin